

Nr 17.

Av fru **Gärde Widemar** och herr **Ståhl**, om *skyndsamt utredning rörande åtgärder till skydd för barn och ungdom mot sexualförbrytare.*

De sexualförbrytelser som rikta sig mot barn och ungdom ha under senare år i allt högre grad väckt allmänhetens — i all synnerhet föräldrars och målsmäns — uppmärksamhet och oro. Den psykologiska forskningens framsteg ha aktualiserat kravet på betryggande skydd för barnen. Hos många vuxna människor har man iakttagit allvarliga psykiska skador till följd av att de blivit utsatta för någon sexualförbrytelse i sin ungdom. Detta visar, att dessa förbrytelser innebära en mycket allvarlig fara för det uppväxande släktet.

De egentliga otuktsbrotten ha städse varit mycket hårt bestraffade i vår strafflag — från början helt säkert i avsikt att värna om den allmänna sedligheten. S. k. tukt- och sedlighetssårande handlingar ha däremot bedömts anmärkningsvärt mildt. Ehuru båda arterna av brott föränledas av avvikelser från vad som menas med normal könsdrift och sättet för dennas tillfredsställande, har man här upprätthållit en skarp gräns. Denna har dock många gånger varit teoretisk. Ett sexualbrotts rubricering som otuktsbrott eller tukt- och sedlighetssårande handling har ofta blivit beroende av den bevisning som kunnat förebringas. Skillnaden i brottens bedömning har ytterligare markerats genom det förhållandet att som regel endast de, som gjort sig skyldiga till de såsom grövre ansedda sexualbrotten, blivit föremål för sinnesundersökning. En stor del av dem som sålunda undersökts ha företett rubbningar och defekter av skilda slag. På grund därav har den uppfattningen alltmera gjort sig gällande, att de personer det här gäller vore att betrakta som abnorma eller sjuka och att ett straff i vanlig mening vore verkningslöst. Samtidigt därmed går den allmänna meningen i den riktningen, att man borde se mindre till den brottsliga gärningen som grund för samhällets ingripande än till brottslingens-sjuklingens farlighet. Att graden av denna farlighet skulle vara större hos dem som påkommit med otukt än med tukt- och sedlighetssårande handling kan knappast finna stöd i det brottsmaterial som finns tillgängligt. Åtskilliga av dem som komma inför rätta för ett otuktsbrott ha sålunda tidigare varit straffade för tukt- och sedlighetssårande handling och vice versa.

Trots det stora antalet sexualförbrytelser, som årligen begås i vårt land, har ännu icke någon undersökning gjorts i avsikt att påvisa orsakerna till dessa brott. Kunde man kartlägga den psykologiska bakgrunden, miljöfaktorerna samt de fysiska och psykiska egenskaperna hos ifrågavarande brottslingar, borde det finnas möjligheter till preventiva åtgärder från samhällets

sida i syfte att hindra brottens begående. Kanske man också kunde komma fram till effektivare behandlingsmetoder än som för närvarande veterligen finnas för dem som på grund av någon abnormitet gjort sig skyldiga till sexualbrott.

Icek heller finnes någon utredning angående återfall i brott av detta slag. För bedömande av den lämpligaste reaktionen mot sexualbrottslingar ävensom graden av dessas farlighet torde det vara ytterst värdefullt med en sådan utredning.

Som tidigare nämnts har genom den psykologiska forskningens framsteg frågan om de skador som orsakas barn, vilka utsätts för sexualförbrytelser, kommit att träda i förgrunden. Det är därför ett oeftergivligt krav, att det material, som finnes tillgängligt beträffande dessa barn, deras reaktioner, psykologiska utveckling m. m., samlas och bearbetas, samt att intet underlåtes för att följa dessa barns utveckling.

Med den utveckling, som livet i de större städerna tagit, är det vanligt, att barn under bristfällig tillsyn vistas i parker och på lekplatser, ett förhållande som givetvis underlättar begäendet av sexualbrott av här ifrågavarande slag. Då det är förenat med stora svårigheter för de enskilda familjerna att ordna en effektivare tillsyn, synes det önskvärt, att dylik i större utsträckning än vad nu sker föranstaltas genom myndigheternas försorg.

Den straffrättsliga sidan av problemet är för närvarande föremål för straffrättskommitténs prövning. Emellertid kan det på grund av denna kommittés direktiv och sammansättning knappast bli möjligt för denna att företaga en så allsidig utredning av hithörande problem som synes nödvändig.

Under återopandande av vad som här ovan anförts tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt en utredning bestående av representanter för den medicinska forskningen, juridisk och social sakkunskap samt föräldrar att skyndsamt överväga möjliga åtgärder till skydd för barn och ungdom mot sexualförbrytare.

Stockholm i januari 1949.

Ingrid Gärde Widemar.

Manne Ståhl.
